

طرح حفاظت از تالاب های ایران

سازمان حفاظت محیط زیست
اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

گزارش دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت جامع حوضه آبریز مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

دبیرخانه برنامه مدیریت زیست بومی تالاب های استان گلستان

صفحه	فهرست مطالب
5	1- مقدمه
7	2- برنامه ریزی برای برگزاری دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
8	3- برنامه روز اول نشست
8	1-3- خیرمقدم گویی معاونت فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان
10	2-3- شروع فعالیت های مشورتی در قالب گروه های کاری برای بررسی و تحلیل مشکلات این مجموعه تالابی
12	3-2-1- گروه کاری اول
14	3-2-2- گروه کاری دوم
16	3-2-3- گروه کاری سوم
18	3-2-4- بررسی مسایل و مشکلات مدیریتی توسط اعضای کارگروه موقت استانی
18	3-2-4-1- اعضای منتخب کارگروه موقت استانی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
21	4- برنامه روز دوم نشست
22	4-1- گروه کاری اول
25	4-2- گروه کاری دوم
28	4-3- گروه کاری سوم
30	4-4- کارگروه موقت استانی
32	5- ارایه نتایج فعالیت گروه های کاری
33	6- جمع بندی مطالب و تعیین گام های آتی تدوین برنامه

فهرست جداول

6	جدول 1- اهم نظرات ذینفعان در ارتباط با اولین نشست دو روزه در خرداد ماه سال 93
7	جدول 2- لیست ذینفعان مدعو در دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل
8	جدول 3- برنامه زمان بندی روز اول نشست (93/8/27)
11	جدول 4- دسته بندی مشکلات و تهدیدات
12	جدول 5- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری اول
14	جدول 6- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری دوم
16	جدول 7- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری سوم
21	جدول 8- برنامه زمان بندی روز دوم نشست (93/8/28)
24	جدول 9- اهداف و اقدامات اولویت دار برای مدیریت پایدار منابع آب و خاک
26	جدول 10- اهداف و اقدامات اولویت دار برای حل مشکلات بخش آموزش و فرهنگ سازی
29	جدول 11- اهداف و اقدامات اولویت دار برای حفاظت از محیط زیست
31	جدول 12- اهداف و اقدامات اولویت دار برای حل مشکلات مدیریتی
34	جدول 13- لیست اسامی افراد شرکت کننده در دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

فهرست اشکال

13	شکل 1- فلوچارت درخت مشکلات در بخش منابع آب و خاک
15	شکل 2- فلوچارت درخت مشکلات در بخش مشکلات آموزشی و فرهنگی
17	شکل 3- فلوچارت درخت مشکلات در بخش مسائل محیط زیست و تنوع زیستی
20	شکل 4- فلوچارت درخت مشکلات در بخش مسائل و مشکلات مدیریتی

1- مقدمه

فرایند تدوین برنامه مدیریت یکپارچه حوضه آبریز مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلماکل و آجیگل از ابتدای سال 93 با هدف استقرار رویکرد مدیریت زیست بومی در این مجموعه در دستور کار اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان قرار گرفته که با همکاری دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران به مرحله اجرا خواهد رسید. به همین منظور پس از انجام مقدمات لازم برای شناسایی ذینفعان این مجموعه تالابی و با عنایت به مشارکتی بودن تمامی فرایند این برنامه مدیریتی، اولین نشست مشورتی تمامی دست اندرکاران به منظور آغاز این فرایند در 26 و 27 خرداد ماه سال 93 در گرگان برگزار شد. پس از این نشست دو روزه، گزارش فرایند کار، تدوین و پس از ویرایش نهایی، برای تمامی ذینفعان ارسال و نقطه نظرات تکمیلی ایشان دریافت و در گزارش لحاظ شد (جدول 1). پس از این مرحله مقدمات برگزاری دومین نشست مشورتی برنامه ریزی و این نشست در 27 و 28 آبان ماه در گرگان با حضور نمایندگان تمامی ذینفعان حاضر در اولین نشست در محل هتل شهاب برگزار شد.

جدول 1- اهم نظرات ذینفعان در ارتباط با اولین نشست دو روزه در خرداد ماه سال 93

نام دستگاه	نظرات و پیشنهادات
معاونت برنامه ریزی	- اجرای برنامه مدیریت بر اساس رویکرد گردشگری و در راستای پیشبرد اهداف برنامه آمایش سرزمین و بهره برداری مطلوب از مناطق
شرکت آب منطقه ای	- نصب دستگاه پایش کیفی آب تالاب ها - تعیین حدبستر، حریم و پیکه کوبی مرز تالاب ها - عدم کاربری سد دانشمند بعنوان آبرزی پروری - افزایش ظرفیت آبرگیری این مجموعه تالابی با توجه به عملیات عمرانی و بهسازی طی سالهای 1370 تا 1376 توسط شرکت آب منطقه ای
اداره کل شیلات	- عدم تخصیص عادلانه آب از سرشاخه های رودخانه اترک به استان گلستان و کاهش رونق آبرزی پروری در اراضی پایین دست مجموعه تالاب ها - اخذ مجوزهای لازم از مبادی ذیربط برای احداث آبرزی پروری ها
جهاد کشاورزی	- استفاده از ذخایر آب تالاب ها برای کشت غلات در اراضی پایین دست تالاب ها با توجه به وجود زیرساخت های مورد نیاز (شبکه آبیاری وزهکشی تنگلی و ..)
تشکل محیط زیستی سبزاندیشان	- دعوت از ذینفعان استان خراسان شمالی با عنایت به وجود سرشاخه های اصلی رودخانه اترک در این استان (استانداردی، منابع طبیعی و آبخیزداری، آب منطقه ای، محیط زیست)
تشکل محیط زیستی خانه جوان فرید	- بررسی منابع آبی جدید برای تالاب ها و رعایت حقابه محیط زیستی آن ها - عدم انجام تحقیقات پایه و بنیادی بر روی این مجموعه تالابی - عدم توجه به حیات وحش و تنوع زیستی تالاب ها - عدم تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب در ارتباط با تالاب ها
دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی	- تعیین الویت بندی و برنامه ریزی زمانی فعالیت های مجاز در تالاب ها (قوت و ضعف) - تعیین الویت بندی و برنامه ریزی زمانی مشکلات و تهدیدات - بکارگیری مفهوم اثربخشی مدیریت در مدیریت اجرایی
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	- لزوم توجه بیشتر به فعالیت های آموزشی و ترویجی در جوامع محلی - لزوم توجه به نیازهای اقتصادی و معیشتی جوامع محلی منطقه
میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	- لزوم توجه به فعالیت های گردشگری و طبیعت گردی در برنامه
صدا و سیما	- لزوم تشکیل کمیته تبلیغات و اطلاع رسانی به منظور افزایش آگاهی مردم منطقه نسبت به تدوین و اجرای برنامه و آثار مثبت آن.

2- برنامه ریزی برای برگزاری دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل

بر اساس پیگیری های بعمل آمده و برای ادامه فرایند اجرایی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمگل و آجیگل، دومین نشست مشورتی فرایند تدوین این برنامه مدیریت در 27 و 28 آبان ماه سال 1393 باحضور کارشناسان دستگاه های ذینفع، نمایندگان جوامع محلی، مسئولان بخش داشلی برون و شهرستان گنبد کاووس، مدیر و کارشناسان دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران و کارشناسان محیط زیست استان بر اساس برنامه زمان بندی که در ذیل ارایه شده است در شهر گرگان برگزار شد.

جدول 2- لیست ذینفعان مدعو در دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل

مدعوین	
استانی و شهرستانی	سازمان
معاونت عمرانی و برنامه ریزی استانداری - فرمانداری شهرستان گنبدکاووس- بخشداري داشلی برون- شهردار شهر اینچه برون- شرکت آب منطقه ای - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان- اداره کل شیلات استان- نماینده تشکل های فعال زیست محیطی- نمایندگان جوامع محلی منطقه- اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری- صدا و سیما- سازمان صنعت، معدن و تجارت- نماینده دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان - جهاد کشاورزی استان - نیروی انتظامی (نماینده هنگ مرزی اترک)	نمایندگان دفتر زیستگاه ها و امور مناطق سازمان حفاظت محیط زیست و دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران
استان خراسان شمالی اداره کل حفاظت محیط زیست- شرکت آب منطقه ای- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری - معاونت عمرانی استانداری	

3- برنامه روز اول نشست:

جدول 3- برنامه زمان بندی روز اول نشست (93/8/27)

شرح برنامه	زمان	توضیحات
پذیرش	8	هتل شهاب
سرود و قرائت قرآن	8/55 - 8/45	
خیرمقدم گویی معاونت فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان	9/15 - 8/55	
مروری بر فرایند اولین نشست توسط مدیر ملی طرح بین المللی حفاظت از تالاب های ایران	9/45 - 9/15	
ارایه دبیرخانه استان از روند تهیه گزارش نشست اول و بازخورد دستگاه ها و دست اندرکاران نسبت به گزارش	10 - 9/45	
پذیرایی	10/30 - 10	
دسته بندی مشکلات و تهدیدات این مجموعه تالابی	11/30 - 10/30	
تشکیل گروه های کاری به منظور بررسی و تحلیل مشکلات	13 - 11/30	
نماز و ناهار	14 - 13	
ادامه بررسی مشکلات توسط گروه های کاری	15/30 - 14	
پذیرایی	15/45 - 15/30	
ارایه توسط گروه های کاری و بحث و گفتگو	16/45 - 15/45	

3-1- خیرمقدم گویی معاونت فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

این کارگاه مشورتی بر اساس برنامه زمان بندی ارایه شده با خیر مقدم گویی جناب آقای امید روشن معاون محترم فنی اداره کل خدمت تمامی نمایندگان ذینفعان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل به طور رسمی آغاز شد. ایشان در سخنان خود اظهار داشتند با برگزاری چنین نشست های مشورتی می توان مسائل و تهدیدات مربوط به تالاب ها را بطور کامل مورد بررسی قرار داده و راهکارهای درست و منطقی برای حفاظت و بهره برداری خردمندانه از تالاب ها را عنوان و اجرایی نمود. ایشان افزودند اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان برنامه های جامعی برای اهداف کوتاه مدت و بلندمدت حفاظت از تالاب ها در دستور کار خود دارد و برگزاری این چنین نشست هایی باعث سهولت کار در روند اجرای این برنامه ها خواهد شد. همچنین ایشان عنوان نمودند رویکردهای غیرکارشناسی و غیراصولی نسبت به مقوله توسعه از طرف سازمان حفاظت محیط زیست مورد نقد بوده و می توان از طریق اصلاح این رویکردها به بهترین نحو فرایند توسعه را در کشور پیاده سازی نموده و سازمان محیط زیست همواره بدنبال بهره برداری خردمندانه از محیط زیست می باشد و اجرای این فرایندها می تواند هم به نفع مردم و هم محیط زیست باشد. چرا که توسعه نیافتگی و فقر، دشمن حفاظت از محیط زیست و حفظ پایداری آن خواهد بود. در ادامه به برخی از مصادیق موجود در این زمینه مانند

عدم توجه به ارزش اقتصادی اکوسیستم ها، عدم توجه به راندمان تولید در بخش کشاورزی به ازای هر واحد آب و پایین بودن بهره وری در این بخش، عدم تعادل میزان دام و مرتع و فرسایش خاک و ... اشاره نمودند. در خاتمه ایشان ضمن خیرمقدم گویی از طرف مدیرکل محترم حفاظت محیط زیست استان، از تمامی نمایندگان نهادهای مختلف و ذینفعان این مجموعه تالابی که در فرایند تدوین این برنامه مدیریتی با اداره کل حفاظت محیط زیست استان همکاری می نمایند، کمال تقدیر و تشکر را ابراز نمودند.

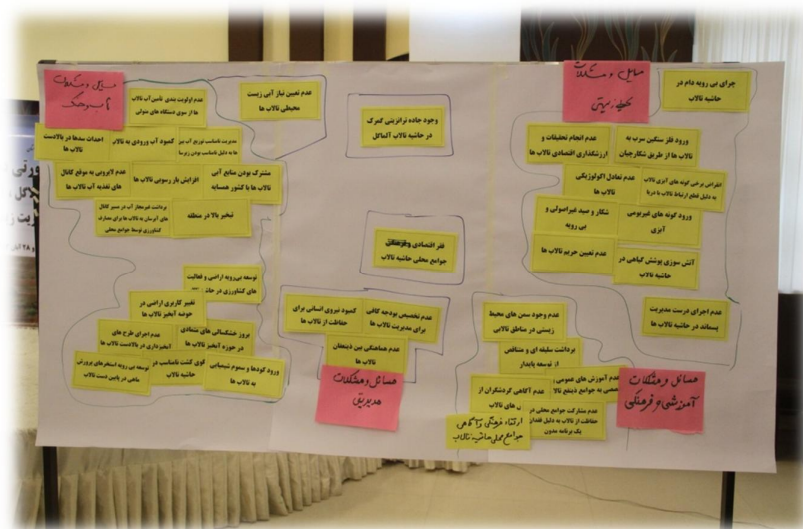

در ادامه جناب آقای محسن سلیمانی مدیر محترم طرح ملی حفاظت از تالاب های ایران ضمن خوشامدگویی به مدعوین و نمایندگان ذینفعان در این کارگاه، مروری بر فرایند اجرای تدوین برنامه و اولین نشست مشورتی که در خرداد ماه سال 93 برگزار شد، ارایه نمودند. ایشان اظهار داشتند که در حال حاضر در چه مرحله ای از فرایند تدوین برنامه قرار داشته و تا به سرانجام رسیدن کار چه اقدامات اساسی دیگری باید انجام شود.

سپس آقای سیدسحاب میرا دبیر برنامه مدیریت زیست بومی تالاب های استان گلستان مطالبی را در ارتباط با اقدامات انجام شده از ابتدای فرایند تدوین برنامه تا زمان برگزاری دومین نشست مشورتی از جمله شناسایی و تحلیل ذینفعان، استقرار دبیرخانه استانی برنامه مدیریت زیست بومی در محل اداره کل حفاظت محیط زیست استان، هماهنگی های لازم برای برگزاری اولین نشست، مکاتبات و مذاکرات صورت گرفته با نمایندگان ذینفعان، تدوین گزارش و دریافت نظرات تمامی ذینفعان و ... برای مدعوین ارایه نمودند.

2-3- شروع فعالیت های مشورتی در قالب گروه های کاری برای بررسی و تحلیل مشکلات این مجموعه تالابی

پس از مرور فرایند کار تدوین برنامه مدیریت و به منظور ادامه فرایند تدوین برنامه در دومین نشست، حاضرین در نشست از دستگاه های ذینفع خود را معرفی نموده و سپس جناب آقای سلیمانی مشکلات و تهدیدات بدست آمده در حوضه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل که در نشست اول توسط ذینفعان فهرست شده بود، در این جلسه با مشارکت و مشورت حاضرین برای ادامه فرایند تدوین برنامه به چهار دسته اصلی مشکلات بخش آب و خاک، مشکلات بخش محیط زیست، مشکلات بخش آموزش و فرهنگ سازی و مشکلات مدیریتی دسته بندی نمودند که نتایج کار در جدول شماره 4 ارایه شده است. در ادامه حاضرین در جلسه به سه گروه کاری تقسیم شده و هر گروه یک دسته از مشکلات و تهدیدات را با استفاده از تکنیک ترسیم درخت مشکلات مورد بررسی قرار دادند. شایان ذکر است در طی فعالیت گروهی مشکلات و تهدیداتی که در مرحله اول نشست لحاظ نشده بود، مورد بررسی قرار گرفت و در لیست مشکلات موجود در هر بخش منظور شده است.

جدول 4- دسته‌بندی مشکلات و تهدیدات

مشکلات بخش آب و خاک	کمبود آب ورودی به تالاب‌ها	عدم تعیین نیاز آبی زیست محیطی تالاب‌ها	مشترک بودن منابع آبی تالاب‌ها با کشور همسایه
	ورود کودها و سموم شیمیایی به تالاب‌ها	افزایش بار رسوبی تالاب‌ها	مدیریت نامناسب توزیع آب بین تالاب‌ها به دلیل نامناسب بودن زیرساخت‌ها
	بروز خشکسالی‌های متمادی در منطقه	احداث سدها در بالادست تالاب‌ها	تغییر کاربری اراضی در حوضه آبریز تالاب‌ها
	توسعه بی‌رویه اراضی و فعالیت‌های کشاورزی در حاشیه تالاب‌ها	لزوم اولویت‌بندی تأمین آب تالاب‌ها از سوی دستگاه‌های متولی	عدم اجرای طرح‌های آبخیزداری در بالادست تالاب‌ها
	الگوی کشت نامناسب در حاشیه تالاب	توسعه بی‌رویه استخرهای پرورش ماهی در پایین دست تالاب	تبخیر بالا در منطقه
	برداشت غیرمجاز آب در مسیر کانال‌های آبرسان به تالاب‌ها برای مصارف کشاورزی توسط جوامع محلی	نیاز به لایروبی به موقع کانال‌های تغذیه آب تالاب‌ها	عدم تخصیص بودجه کافی برای مدیریت تالاب‌ها
مشکلات محیط زیست	آتش‌سوزی پوشش گیاهی در حاشیه تالاب	ورود گونه‌های غیربومی آبی	چرای بی‌رویه در حاشیه تالاب
	شکار و صید غیراصولی و بی‌رویه	عدم تعادل اکولوژیکی تالاب‌ها	عدم تعیین حریم تالاب‌ها
	ورود فلز سنگین سرب به تالاب‌ها از طریق شکارچیان	عدم اجرای درست مدیریت پسماند در حاشیه تالاب‌ها	حذف یا کاهش برخی گونه‌های آبی تالاب به دلیل قطع ارتباط تالاب با دریا
	عدم انجام تحقیقات و ارزش‌گذاری اقتصادی تالاب‌ها	عدم درک و اهمیت موضوع توسط تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران *	اجرای قوانین بدون در نظر گرفتن ملاحظات اجتماعی *
مشکلات آموزش و فرهنگ سازی	اجرای قوانین بدون در نظر گرفتن ملاحظات اجتماعی *	عدم تعیین مرز اکولوژیکی تالاب‌ها *	
	عدم مشارکت جوامع محلی در حفاظت از تالاب به دلیل عدم وجود برنامه	عدم آگاهی گردشگران از ارزش‌های تالاب	عدم آموزش‌های عمومی و تخصصی به جوامع ذینفع تالاب
	عدم وجود سمن‌های محیط‌زیستی در مناطق تالابی	برداشت سلیقه‌ای و متناقض از توسعه پایدار	عدم آگاهی ذینفعان از ارزش‌های تالاب‌ها *
مشکلات مدیریتی	عدم استفاده از پتانسیل‌های آموزشی موجود در دستگاه‌ها *	زیاده‌خواهی و بهره‌کشی ذینفعان و بهره‌برداران از تالاب‌ها *	
	فقر اقتصادی و مشکلات معیشتی جوامع محلی حاشیه تالاب	عدم تخصیص بودجه کافی برای مدیریت تالاب‌ها	کمبود نیروی انسانی برای حفاظت از تالاب‌ها
	عدم هماهنگی بین ذینفعان	فقدان برنامه جامع مدیریت برای تالاب‌ها *	عدم الزام جدی دستگاه‌های نظارتی و اجرایی در رعایت ضوابط و الزامات محیط‌زیستی *
	کمبود دانش محیط‌زیستی ذیربطان *	فشارهای درون‌سازمانی و برون‌سازمانی *	فقر اقتصادی جوامع محلی حاشیه تالاب‌ها *

* مشکلاتی که در دومین نشست مورد توجه قرار گرفته و بعنوان تهدیدات این مجموعه تالابی در بخش‌های مختلف مورد نظر قرار خواهد گرفت.

3-2-1- گروه کاری اول:

در روز اول نشست، این گروه کاری مشکلات بخش آب و خاک را مورد بررسی قرار داده و به منظور ترسیم درخت مشکلات در این بخش، اولویت بندی علل اصلی مشکلات و شناخت آثار آن در بخش آب و خاک با مشارکت و مشورت اعضای گروه بطور کامل تجزیه و تحلیل شد.

جدول 5- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری اول

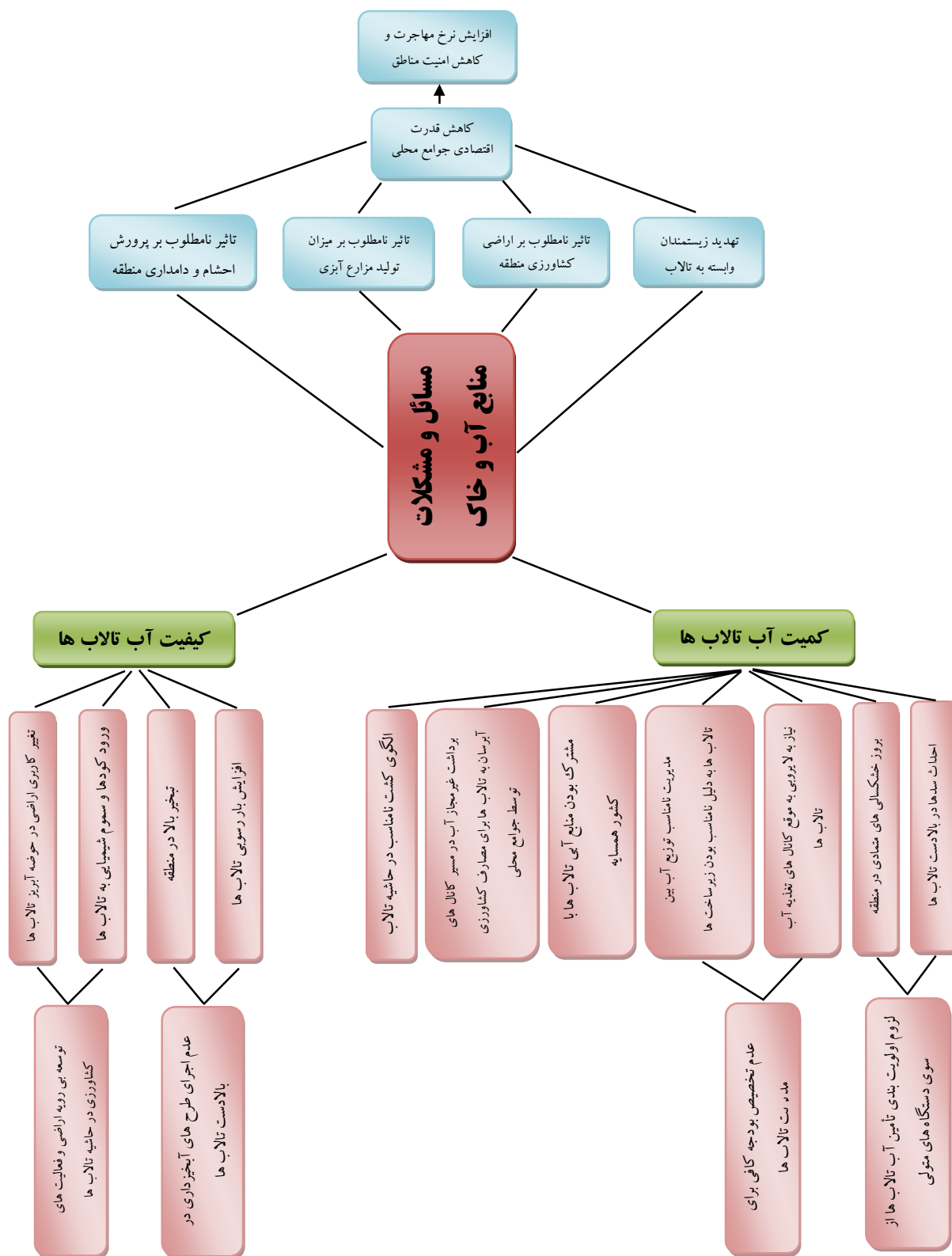
گروه بررسی مشکلات بخش آب و خاک			
سیدسحاب میرا	محیط زیست	ابوذر گلی	صنعت، معدن و تجارت
سعید محمدی	منابع طبیعی و آبخیزداری	وحید خیرآبادی	محیط زیست
مرتضی ملاح	محیط زیست	عباسعلی امیدنیا	مرزبانی
عباس ملاشاهی	آب منطقه ای	احمد رضا قناد	جهاد کشاورزی
قربان دردی علی پور	دهیار روستای تنگلی	مریم فروزنده	استانداری
امید روشن	محیط زیست	نورمحمد جعفری	فرمانداری شهرستان گنبد کاووس
محمدعلی صلیبی	نماینده تشکل محیط زیستی	جواد تیموری	آب منطقه ای
ژاله امینی	تسهیل گر		

افراد حاضر در این گروه پس از مشخص شدن مشکلات موجود در بخش منابع آب و خاک پس از بحث و تبادل نظر اقدام به تحلیل این مشکلات با استفاده از تکنیک ترسیم درخت مشکلات نمودند. به این ترتیب که مشکلات موجود به دو دسته مشکلات موجود در کمیت آب تالاب ها و مسائل مربوط به کیفیت آب تالاب ها تقسیم بندی شده و این مسائل در

یک رابطه علت و معلولی با یکدیگر بعنوان ریشه های مشکلات موجود در بخش منابع آب و خاک قرار گرفته و اولویت هر یک از مشکلات و نقش آن در ایجاد مشکلات دیگر مشخص شد. سپس برخی از آثار ناشی از مشکلات موجود در این بخش بعنوان نتایج ناشی از مشکلات بخش منابع آب و خاک مورد بررسی قرار گرفت که در نهایت پس از بحث و تبادل نظر فراوان بین اعضای گروه و ذینفعان مسئول بروز این مشکلات در بخش های مختلف، مسائل موجود در این بخش بر اساس فلوچارت زیر تهیه و توسط جناب آقای میرا نماینده این گروه برای حاضرین ارائه شد.

شکل 1- فلوچارت درخت مشکلات در بخش منابع آب و خاک

3-2-2- گروه کاری دوم:

مشکلات موجود در بخش فرهنگ سازی و آموزش همواره بعنوان یکی از چالش های اساسی در پیشروی اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی مورد نظر بوده است که می تواند بصورت بالقوه و بالفعل اثرات ناشی از آن در هر بخش لطمات جبران ناپذیر و جدی به منابع طبیعی و کارکردهای اکوسیستمی وارد نماید. اعضای این گروه کاری مسائل و مشکلات موجود در بخش آموزش و فرهنگ سازی در جوامع انسانی تاثیر گذار و تاثیر پذیر در این مجموعه تالابی را با استفاده از همان تکنیک ترسیم درخت مشکلات مورد تحلیل و بررسی قرار دادند.

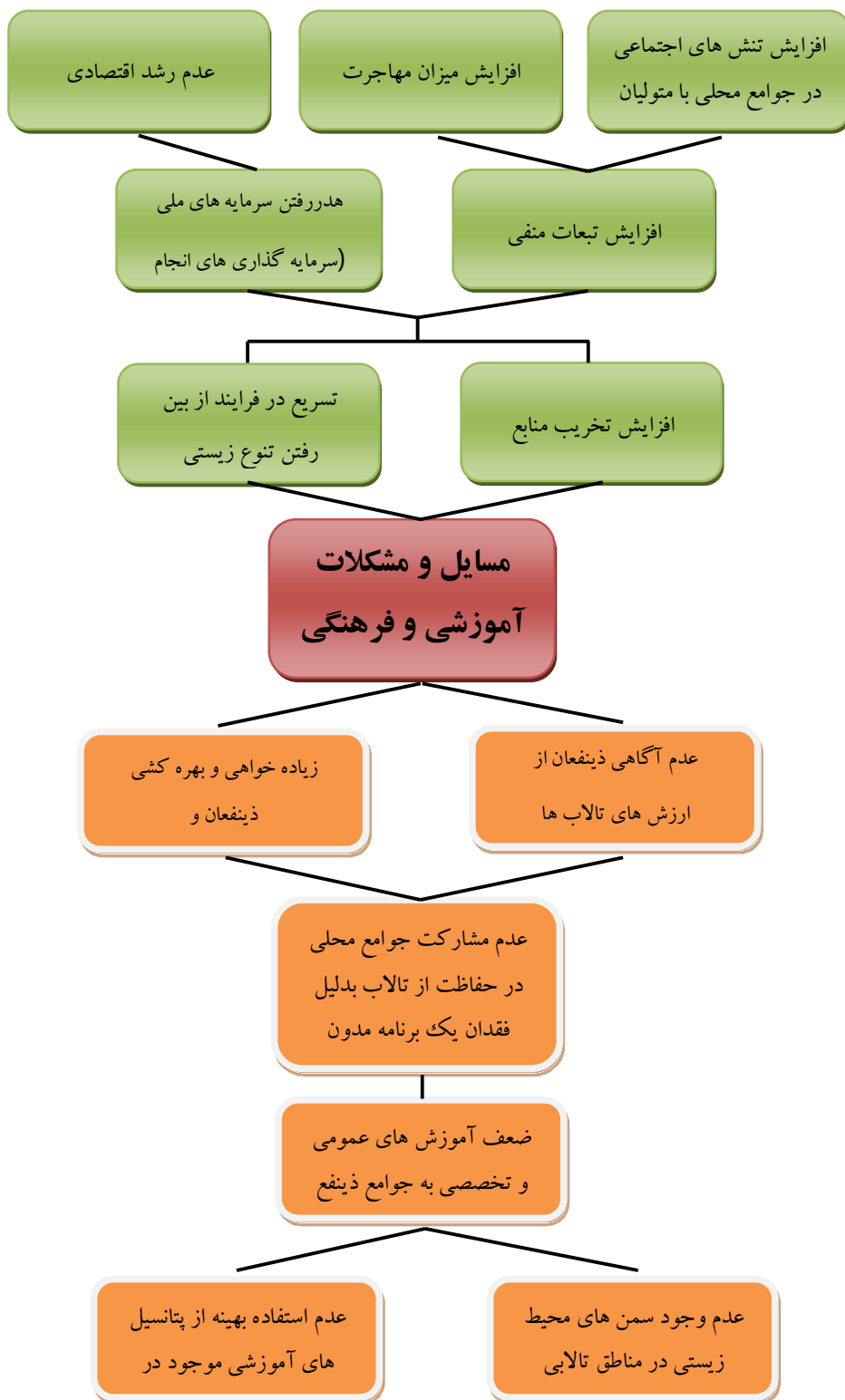
جدول 6- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری دوم

گروه کاری مشکلات آموزشی و فرهنگی			
کاظم بیاضی	محیط زیست	نظر آخوند آراسته	رییس شورای روستای تنگلی
کیخسرو یزدانی	نماینده تشکل محیط زیستی	عبدالجلیل شکیبامهر	محیط زیست
تاج محمد حسن قاسمی	استانداری	حمیده کامجو	آب منطقه ای
نفیسه سفلائی	محیط زیست	وحید مقصودلو	میراث فرهنگی و گردشگری
حسن میقانی	شیلات	علی بیانی	محیط زیست
یوسفعلی احمدی	تسهیلگر		

اعضای گروه ریشه مشکلات موجود در این بخش را به دو دسته کلی عدم آگاهی ذینفعان از ارزش های تالاب ها و زیاده خواهی و بهره کشی ذینفعان و بهره برداران از تالاب ها تقسیم نموده و سپس مشکلات موجود در این بخش را بر اساس علل و عوامل ایجاد آن ها به ترتیب اولویت مورد بحث و بررسی قرار دادند که در نهایت فلوچارت زیر در این بخش بدست آمد که توسط جناب آقای یزدانی نماینده این گروه برای حاضرین در جلسه ارایه شد.

شکل 2- فلوجارت درخت مشکلات در بخش مشکلات آموزشی و فرهنگی

3-2-3- گروه کاری سوم:

این گروه کاری تهدیدات و مسائل مربوط به محیط زیست و تنوع زیستی در این اکوسیستم های تالاب را مورد بحث و بررسی قرار داده و مانند سایر گروه ها با استفاده از تکنیک ترسیم درخت مشکلات مبادرت به تجزیه و تحلیل مشکلات موجود در این بخش پرداختند. با توجه به اهمیت این موضوع و فلسفه اصلی شکل گیری فرایند تدوین این برنامه مدیریتی که حفظ کارکردها و بهره برداری خردمندانه از این زیستگاه های حساس می باشد، افراد گروه در اولویت بندی و برقرار ارتباط علت و معلولی در بین مشکلات موجود در این بخش با دقت عمل بیشتری نقطه نظرات کارشناسی خود را ارائه داده و پس از تبادل نظرات در نهایت درخت مشکلات مسائل محیط زیستی بر اساس شکل شماره 3 ترسیم و توضیحات لازم توسط جناب آقای نفر نماینده این گروه کاری برای حاضرین ارائه شد.

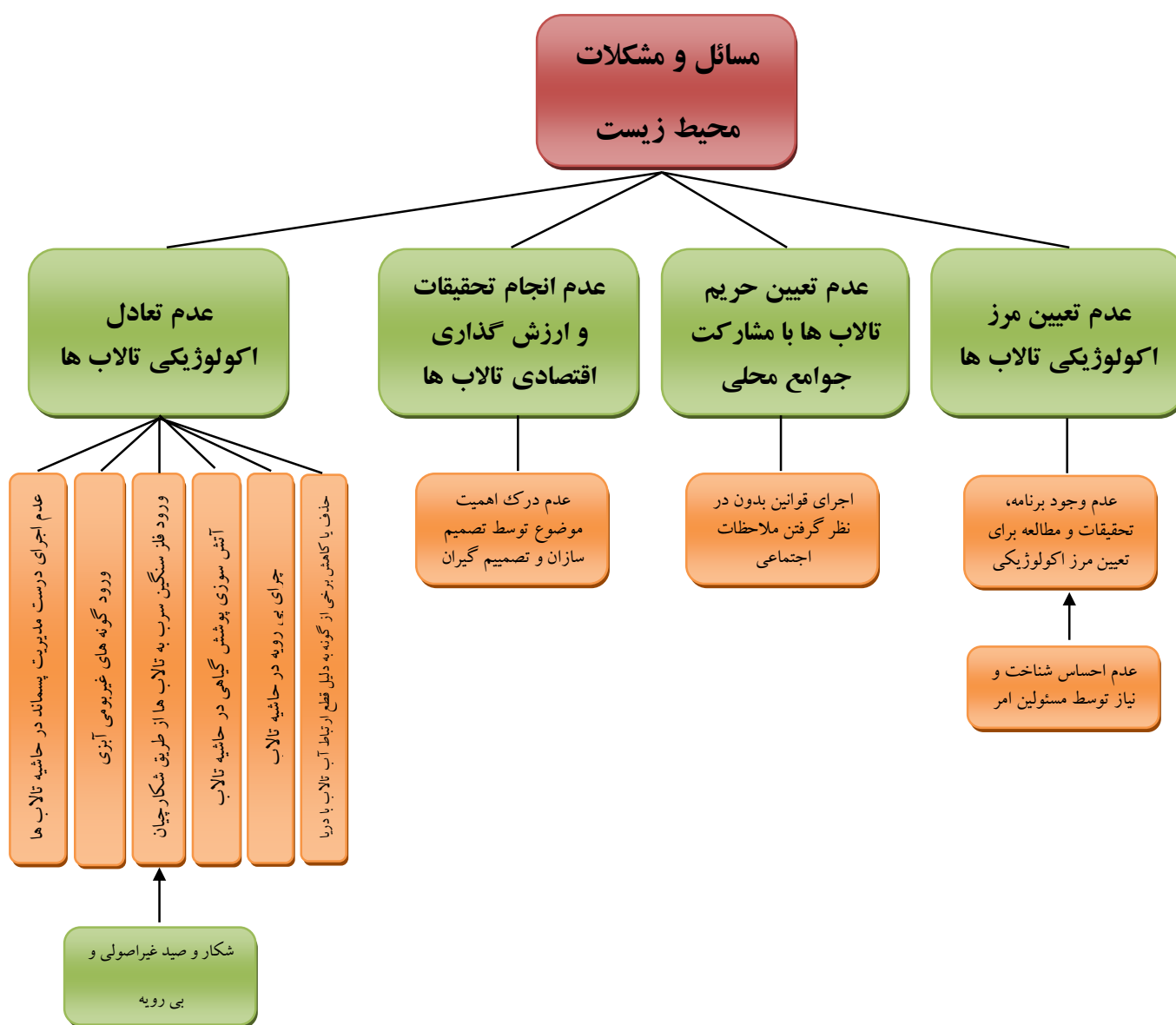
جدول 7- اسامی افراد تشکیل دهنده گروه کاری سوم

گروه کاری مشکلات محیط زیست			
محیط زیست	محمد عباسی	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	سید حامد میر کریمی
محیط زیست (خراسان شمالی)	رضا حبیبی	بخشداری داشلی برون	محمد جان پاشی زاده
مرزبانی	حامد عرب عامری	محیط زیست	یوسف بهلکه
محیط زیست	رمضانعلی نفر	بخشدار داشلی برون	فرهاد شیبک
رییس شورای روستای اوخی تپه	صمد گوک	محیط زیست	محمود شکبیا
شیلات	علیرضا ابراهیمی	منابع طبیعی	سید حسین مهاجر

نکته قابل ذکر این که پس از توضیح نماینده هر گروه در ارتباط با فعالیت گروهی انجام شده، پرسش و پاسخی بین اعضای سایر گروه ها و نماینده هر گروه در خصوص نحوه نتیجه گیری، اولویت بندی مشکلات و فرایند ترسیم درخت مشکلات در هر بخش صورت گرفته، که دلایل توجیه کننده توسط نمایندگان گروه ها برای حاضرین توضیح داده شد.

شکل 3- فلوجارت درخت مشکلات در بخش مسائل محیط زیست و تنوع زیستی

3-2-4- بررسی مسایل و مشکلات مدیریتی توسط اعضای کارگروه موقت استانی

پس از تحلیل و بررسی سه دسته مشکلات و مسائل موجود در ارتباط با مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل در این نشست دوروزه، بدلیل کمبود وقت برای رسیدگی به تمام مشکلات موجود در این حوزه و عدم بررسی مسایل و مشکلات بخش مدیریتی که به نوعی با مشکلات و کمبودها در سایر بخش ها دارای ارتباط متقابلی می باشد، پس از تشکیل کارگروه موقت استانی برنامه مدیریت زیست بومی تالاب ها، این دسته از مشکلات توسط اعضای این کارگروه مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

3-2-4-1- اعضای منتخب کارگروه موقت استانی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

طی بررسی های بعمل آمده و براساس تجارب کاری و میزان مشارکت نمایندگان ذینفعان در دو مرحله کارگاه برگزار شده، افراد ذیل با ابلاغ رسمی مدیر کل محترم حفاظت محیط زیست استان بعنوان عضو رسمی این کارگروه برگزیده شدند.

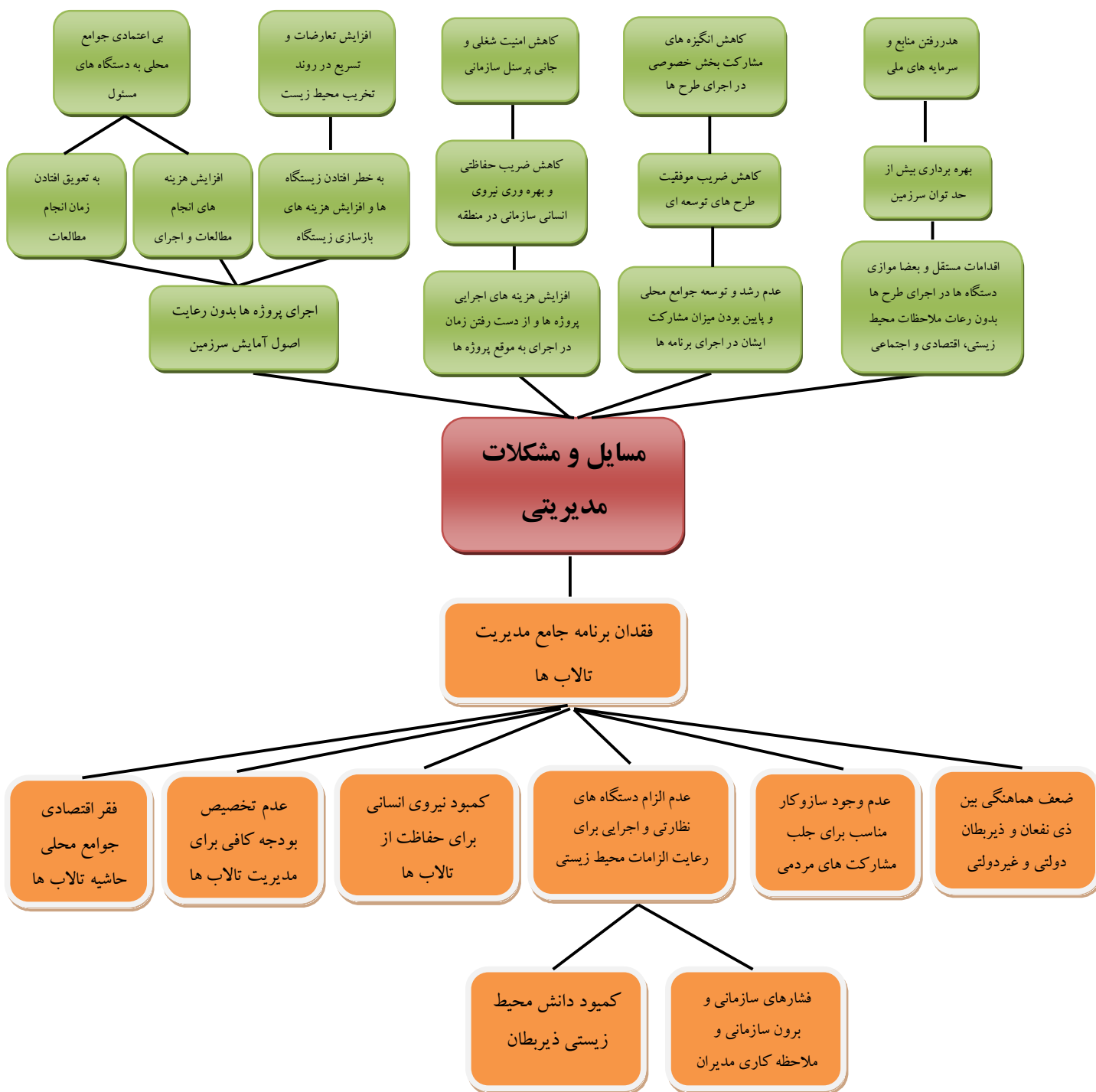
ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	نام دستگاه
1.	نقیسه سفلائی	رییس اداره محیط زیست دریایی	اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان
2.	محمد عباسی	کارشناس مسئول نظارت و پایش	اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان
3.	سیدسحاب میرا	کارشناس محیط زیست دریایی	اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان
4.	محسن مهاجر استرآبادی	معاونت آبخیزداری - مسئول مطالعات	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان
5.	مزدك دربیگی	مشاور فنی برنامه مدیریت	هیات علمی دانشگاه
6.	عباس ملاشاهی	رییس گروه محیط زیست و کیفیت آب	شرکت آب منطقه ای گلستان
7.	اباصلت شجاع شفیع	رییس گروه مهندسی رودخانه و سواحل	شرکت آب منطقه ای گلستان
8.	یحیی لطفی	معاون	شرکت آب منطقه ای گلستان
9.	جواد تیموری	مدیر امور منابع آب شرق استان	شرکت آب منطقه ای گلستان
10.	تاج محمد حسن قاسمی	رییس گروه آمایش و برنامه ریزی منطقه ای	استانداری گلستان
11.	قربان دودی علی پور	دهیار روستای تنگلی	جوامع محلی
12.	احمد رضا قتاد	رییس اداره مهندسی زراعی	سازمان جهاد کشاورزی گلستان
13.	سیدحامد میر کریمی	هیات علمی	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
14.	حمید سالمی	بخشدار	بخشداری داشلی برون
15.	محمدعلی صلیبی	تشکل محیط زیستی	خانه جوان فرید روستای کفشگری
16.	عبدالمجید مبصر	تشکل محیط زیستی	زیست شناسان سبزاندیش
17.	صمد گوک	رییس شورا	شورای روستای اوخی تپه

پس از صدور ابلاغیه برای اعضای منتخب، اولین جلسه کارگروه موقت راهبری برنامه مدیریت زیست بومی تالاب های بین المللی آلاگل در تاریخ 94/2/14 با حضور افراد فوق به منظور بررسی و رفع نواقص موجود در دومین نشست مشورتی که در آبان ماه 93 برگزار شده بود، تشکیل و مشکلات مدیریتی موجود مانند سایر مشکلات مورد بحث و بررسی قرار گرفت. طی این کار گروهی مشکلات مدیریتی موجود که طی کارگاه آبان ماه با مشارکت اعضای حاضر در نشست مشخص و تعیین شده بود، توسط اعضای حاضر در جلسه تجزیه و تحلیل شده و پس از اضافه نمودن چند مورد، با استفاده از تکنیک درخت مشکلات، مسایل موجود در این بخش مورد بررسی قرار گرفت (شکل شماره 4). همچنین در این جلسه دستگاه های مسئول برای اجرای اقدامات اولویت دار در بخش کیفیت آب تالاب در مدیریت منابع آب و خاک، با مشارکت اعضا تعیین که در جدول مربوطه لحاظ شده است.

در این جلسه به دلیل طولانی شدن مباحث، تهیه جدول مربوط به تعیین راهبردها، اهداف، اقدامات اولویت دار و شناسایی دستگاه های مسئول به دومین جلسه این کارگروه در تاریخ 94/2/19 موکول شد.

شکل 4- فلوچارت درخت مشکلات در بخش مشکلات مدیریتی

4- برنامه روز دوم نشست:

جدول 8- برنامه زمان بندی روز دوم نشست (93/8/28)

شرح برنامه	زمان	توضیحات
تشکیل گروه های کاری: - تدوین اهداف راهبردی برنامه مدیریت با توجه به مشکلات موجود - تبیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت بر اساس تحلیل مشکلات - تعیین اقدامات اولویت دار - مشخص نمودن نهادهای مسئول	10/45 - 8/30	
استراحت و پذیرایی	11/15 - 10/45	
ادامه فعالیت گروه های کاری	13/15 - 11/15	
ناهار و نماز	14/15 - 13/15	
ادامه فعالیت گروهی و ارایه مطالب توسط گروه های کاری	16/15 - 14/15	
جمع بندی مباحث و تعیین گامهای آتی با همکاری ذینفعان جهت تدوین برنامه مدیریتی	16/45 - 16/15	توسط طرح حفاظت از تالاب ها و دفتر زیستگاه ها
پذیرایی	17 - 16/45	

در روز دوم نشست افراد حاضر طبق گروه های کاری روز اول دسته بندی شده و بر اساس مشکلات موجود در سه بخش منابع آب و خاک، فرهنگ سازی و آموزش و محیط زیست، اعضای گروه ها به تعیین اهداف راهبردی، اهداف بلندمدت و کوتاه مدت، تبیین اقدامات اولویت دار و شناسایی و مشخص نمودن نهادهای مسئول برای اجرا و رسیدگی به اقدامات مشخص شده در هر بخش از مشکلات موجود در حوضه تاثیر گذار و تاثیر پذیر این مجموعه تالابی پرداختند.

قبل از شروع کار گروه های جناب آقای مهندس سلیمانی در ارتباط با فعالیت کارگاهی روز دوم بر اساس الگوهای موجود و بر اساس برنامه های مدیریتی که برای سایر تالاب های کشور مانند دریاچه ارمیه، پریشان و شادگان به انجام رسیده است، توضیحاتی را ارایه نموده و گروه های کاری بر اساس این موارد و با راهنمایی تسهیلگران گروه ها کار گروهی روز دوم را آغاز نمودند.

4-1- گروه کاری اول:

در این گروه کاری اعضا پس از انجام فعالیت کارگامی روز گذشته در بخش مشکلات منابع آب و خاک بر اساس فرمت تعیین شده برای برنامه های مدیریتی انجام شده در سنوات گذشته برای سایر تالاب های کشور و با ارایه توضیحات سرکار خانم امینی بعنوان تسهیلگر این گروه، در ابتدا یک هدف راهبردی اصلی را برای حل مشکلات این بخش مشخص نموده و پس از آن و بر اساس کارگروهی روز اول برای مشکلات موجود در این بخش که به دو دسته مسائل موثر در کیفیت آب تالاب ها و کمیت آب تالاب ها تفکیک شده بود، اهداف بلندمدت 25 ساله و کوتاه مدت 5 ساله را تعیین نموده و پس از بررسی هر کدام از مشکلات موجود در این بخش، برای هر یک از اهداف اقدامات اولویت دار و در نهایت نهادهای مسئول و همکار برای اجرای این اقدامات پس از بحث و تبادل نظر فراوان بین اعضای گروه تعیین شد که نتایج کار در جدول شماره 9 ارایه شده است.

نکته قابل ذکر در فرایند کار این گروه در روز دوم حضور معاون محترم شرکت آب منطقه ای استان جناب آقای مهندس لطفی در این جلسه بود که با حضور ایشان در جمع اعضای این گروه مشکل منابع تامین آب این تالاب ها و احداث سدها در حوضه آبریز این مجموعه تالابی و رودخانه اترک که تاثیر زیادی بر میزان روند آبیگری این مجموعه تالابی خواهد گذاشت مورد بررسی قرار گرفت. در این ارتباط جناب آقای روشن معاون محترم فنی اداره کل به موضوع احداث سد چایلی در مسیر رودخانه اترک و بالادست این مجموعه تالابی اشاره داشتند که در صورت احداث می تواند بصورت بالقوه و بالفعل تاثیر زیادی بر روی این مجموعه تالابی داشته و با بوجود آمدن سایر کاربری ها در منطقه مانند کشاورزی، صنعتی، شرب و ... می تواند حیات تالاب ها را با خطر جدی مواجه نموده و بر روند اجرای این برنامه مدیریتی تاثیرگذار باشد. در پاسخ به موارد مطرح شده از طرف ایشان، جناب آقای لطفی عنوان داشتند احداث این سد با هدف کنترل بیشتر سیلاب های فصلی رودخانه اترک بوده و می تواند ظرفیت مهار این سیلاب ها را در داخل استان گلستان افزایش داده و به تبع آن مدیریت منابع آب در این حوضه آبریز با ابتکار عمل بیشتری برای استان همراه خواهد بود. ایشان همچنین افزودند اجازه طراحی هیچ گونه شبکه آبرسانی در حوضه این سد در محل احداث داده نشده و کاربری آن صرفاً برای مهار سیلاب های رودخانه اترک بوده و تخصیص آب برای سایر کاربری ها برای سد چایلی از طرف شرکت آب منطقه استان مجاز نخواهد بود.

مسئله دیگری که در فرایند کار این گروه مطرح بود و مورد بحث قرار گرفت، موضوع انتقال آب از حوضه رودخانه گرگانرود به اترک است که توسط آقای صلبی نماینده یکی از تشکل های محیط زیستی استان مطرح شد که در جواب ایشان آقای لطفی اظهار داشتند که این امر در شرایط موجود ممکن نخواهد بود چرا که در حال حاضر حوضه گرگانرود

فایده آب مازاد بوده که بتوان آن را به حوضه اترک منتقل نمود. در ادامه ایشان عنوان داشتند البته این مسئله در مواقع بروز سیلاب‌های فصلی در حوضه گرگانرود قابل بررسی می‌باشد، چرا که در این مواقع حجم زیادی از آب به سمت دریا هدایت شده و در صورت انجام مطالعات و تجزیه و تحلیل‌های مورد نیاز شاید بتوان این پروژه را به مرحله اجرا گذاشت.

لازم به ذکر است در روز دوم نشست و در حین انجام فعالیت‌های کارگاهی شرکت‌کنندگان، جناب آقای دکتر مهاجر مدیر کل محترم حفاظت محیط زیست استان گلستان در جمع مدعوین حضور یافته و از نزدیک فرایند تدوین این برنامه مدیریت را پیگیری نمودند. در این بازدید جناب آقای سلیمانی توضیحات لازم را در ارتباط با فرایند کاری در این برنامه دو روزه ارائه نموده و همچنین به تدوین برنامه مدیریت زیست بومی برای سایر تالاب‌های با اهمیت کشور و نحوه استقرار این رویکرد مدیریتی برای این تالاب‌ها اشاره نمودند.

هدف راهبردی 1: مدیریت پایدار منابع آب و خاک														
اهداف و موضوعات اصلی														
اقدامات اولویت دار														
نهاد مسئول (*) / نهاد همکار (✓)														
مجمع نمایندگان استان	اداره کل هواشناسی	تشکیل های محیط زیستی	هنگ مرزی اترک	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	اداره کل شیلات	جوامع محلی	صدا و سیما	سازمان صنعت، معدن و تجارت	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	سازمان جهاد کشاورزی	بخشداری دانشی برون	فرمانداری شهرستان گنبد کاووس	استانداری
* شورای برنامه ریزی استان														
✓ تمام دستگاه های اجرایی ذیربط عضو شورا														
✓											✓			✓
				✓									✓	*
												✓		*
												✓		*
													✓	*
	✓									✓	✓			*
										✓				*
	✓													*
				✓									✓	*
			✓										✓	*
							✓	✓			*			*
* وزارت نیرو														
✓ وزارت امور خارجه، مجمع نمایندگان استان														
										✓	✓			✓
										*	✓			✓
						✓								*
											✓			
	*										✓			
							✓		✓	✓	*			✓
		✓					✓	✓		✓	*			✓
										✓	✓		*	✓

کمیت آب تالاب

هدف 25 ساله: رسیدن تراز آب تالاب ها به میزان مورد نیاز برای تعادل پایداری اکولوژیک آن ها

هدف 5 ساله: نیاز آبی تالاب ها تعیین شده و حداقل نیاز آبی آن ها تامین شده است.

کیفیت آب تالاب

هدف 25 ساله: کیفیت آب ورودی به تالاب در حد استانداردهای سازمان حفاظت محیط زیست باشد.

هدف 5 ساله: منابع کاهنده کیفیت آب ورودی به تالاب شناسایی شده و حداقل ده درصد از مقدار این منابع کاسته شده است.

4-2- گروه کاری دوم:

در این گروه کاری نیز بر اساس فعالیت کاری روز اول در بخش مشکلات آموزشی و فرهنگی، بر اساس فرمت تعیین شده برای برنامه های مدیریتی انجام شده در سنوات گذشته برای سایر تالاب های کشور و با ارایه توضیحات جناب آقای احمدی بعنوان تسهیلگر این گروه، در ابتدا یک هدف راهبردی اصلی برای حل مشکلات این بخش مشخص شده و پس از آن و بر اساس کارگروهی روز اول برای مشکلات موجود، در سه موضوع اصلی آگاهی مردم محلی و آگاهی مدیران، تصمیم سازان و کارشناسان و ارتقای آگاهی عمومی جامعه هدف، اهداف بلند مدت 25 ساله و کوتاه مدت 5 ساله تعیین شد. سپس اعضای گروه پس از بحث و تبادل نظر، برای هر یک از این اهداف اقدامات اولویت دار را مشخص نموده و نهادهای مسئول و همکار برای اجرایی شدن این اقدامات را تعیین نمودند (جدول 10).

آدرس دبیرخانه: گرگان، بلوار ناهارخوران، جنب هتل راه و ماه، اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

گزارش دومین نشست مشورتی برنامه جامع مدیریت زیست بومی حوضه آبریز مجموعه تالاب های
بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

ادامه هدف راهبردی 2: ارتقای آگاهی های عمومی برای حفاظت و بهره برداری پایدار از تالاب ها

اهداف و موضوعات اصلی		اقدامات اولویت دار																	نهاد مسئول (*) / نهاد همکار (✓)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
هدف ارتقای آگاهی عمومی جامعه	هدف 25 ساله: فراهم نمودن شرایط برای معرفی مجموعه تالاب های بین المللی سه گانه بعنوان مرکز ارتقای فرهنگ تالابی	1- حمایت از پایان نامه های دانشجویی با موضوعیت تالاب	✓	✓																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

4-3- گروه کاری سوم:

در این گروه کاری نیز همانند سایر گروه های کاری و بر اساس فعالیت کاری روز اول مشکلات بخش محیط زیست و تنوع زیستی را مورد بررسی قرار داده و با ارایه توضیحات جناب آقای آبش بعنوان تسهیلگر در این گروه، ابتدا یک هدف راهبردی اصلی برای حل مشکلات این بخش با عنوان ارتقای وضعیت اکولوژیک و تنوع زیستی تالاب ها با مشارکت جوامع محلی مشخص شده و پس از آن و بر اساس کارگروهی روز اول برای مشکلات این بخش، در سه موضوع اصلی ارتقا و حفظ تعادل اکولوژیکی تالاب ها، ارزش گذاری اقتصادی منابع تالاب، تعیین مرز اکولوژیک و حریم کیفی تالاب ها، اهداف بلند مدت 25 ساله و کوتاه مدت 5 ساله تعیین شد. سپس اعضای گروه پس از بحث و تبادل نظر، برای هر یک از این اهداف اقدامات اولویت دار را مشخص نموده و نهادهای مسئول و همکار برای اجرایی شدن این اقدامات را تعیین نمودند (جدول 11).

هدف راهبردی 3: ارتقای وضعیت اکولوژیک و تنوع زیستی تالاب ها با مشارکت جوامع محلی

آدرس دبیرخانه: گرگان، بلوار ناهارخوران، جنب هتل راه و ماه، اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

4-4- کارگروه موقت استانی:

پس بحث و تبادل نظر اعضای کارگروه در اولین جلسه و ترسیم درخت مشکلات مربوط به بخش مدیریت، در دومین جلسه و فعالیت گروهی در تاریخ 94/2/19، اعضا نسبت به تعیین اهداف، اقدامات اولویت دار و شناسایی دستگاه‌های مسئول اجرای این اقدامات پرداخته که پس از گفتگوهای فراوان و مشارکت همه اعضا در بررسی موارد، نتیجه کار در جدول شماره 12 ارایه شده است.

هدف راهبردی 4: استقرار برنامه مدیریت جامع حوزه آبریز تالاب های بین المللی آلاگل																
اهداف و موضوعات اصلی																
اقدامات اولویت دار																
نهاد مسئول (*) / نهاد همکار (✓)																
شهرداری اینچه برون	تشکیل های محیط زیستی	هنگ مرزی اترک	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	اداره کل شیلات	جامع محلی	صدا و سیما	آموزش و پرورش شهرستان گنبد کاووس	سازمان صنعت، معدن و تجارت	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	سازمان جهاد کشاورزی	بخششاری داشلی برون	فرمانداری شهرستان گنبد کاووس	استانداری	شرکت آب منطقه ای	اداره کل حفاظت محیط زیست
	✓			✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	*
						✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	*		✓
			✓						✓	✓	✓		✓	*	✓	✓
									✓				✓	*		✓
	✓				✓	✓	✓				✓			✓	*	✓
											✓			✓		*
	✓					✓						✓	*			✓
			✓							✓	✓		✓	*	✓	✓
	✓						✓							✓		
				✓						✓	✓		✓	*	✓	✓
													✓	*	✓	✓
	✓					✓							✓	*		✓

برنامه جامع مدیریت	تشکیل کمیته هماهنگی مدیریت تالاب ها در ذیل کارگروه آمایش استان	✓	*
هدف 25 ساله: استقرار کامل برنامه مدیریت و اجرای آن در سطح ملی و منطقه ای	تعیین سهم جوامع محلی در استفاده پایدار از منابع تالاب	✓	
	امکان سنجی برای جایگزینی بهره برداری های تهدید کننده حیات تالاب ها برای ذینفعان	✓	✓
	تخصیص درصدی از درآمدهای صنایع و خدمات وابسته به تالاب ها به بخش حفاظت و احیای تالاب ها	✓	*
	ایجاد سیاست های تشویقی برای کاهش مصرف آب توسط بهره برداران	✓	*
هدف 5 ساله: تدوین برنامه جامع مدیریت تالاب ها	تکمیل چارت سازمانی سازمان حفاظت محیط زیست و ارتقای سطح حفاظتی تالاب ها	*	✓
	استفاده موثر از نیروهای داوطلب محلی و منطقه ای با تاکید بر نیروهای حوزه تالاب ها	✓	*
هدف 25 ساله: مدیریت این تالاب ها بر اساس قانون مدیریت تالاب های کشور	التزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓
	ارتقای سطح حفاظتی تالاب ها در قالب یک طبقه جدید بعنوان یکی از مناطق تحت مدیریت سازمان	*	✓
	ارزش گذاری اقتصادی خدمات اکوسیستمی تالاب ها	✓	✓
هدف 5 ساله: شفاف سازی و اصلاح قوانین و ساختارهای نظارتی در اجرا و تدوین قوانین مرتبط.	تدوین ساز و کار ارزشیابی مدیران در حوزه مدیریت مرتبط با تالاب ها	✓	✓
	تدوین ساز و کارهای نظارتی سازمان های مردم نهاد بر عملکرد مدیران در حوزه تالاب ها	✓	*

الزام دستگاه های اجرایی و نظارتی بر	الزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓
هدف 25 ساله: مدیریت این تالاب ها بر اساس قانون مدیریت تالاب های کشور	الزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓
	الزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓
هدف 5 ساله: شفاف سازی و اصلاح قوانین و ساختارهای نظارتی در اجرا و تدوین قوانین مرتبط.	الزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓
	الزام مدیریت کلان کشور به رعایت نیاز آبی و حقابه زیستی تالاب ها	✓	✓

5- ارایه نتایج فعالیت گروه های کاری:

پس از انجام کارهای گروهی، نمایندگان هر یک از گروه ها، مباحث مطرح شده در گروه های کاری خود را توضیح داده و در هر یک از موضوعات لحاظ شده در کار گروه خود موارد لازم را بیان نموده و به مسائل مورد سوال در ارتباط با کار گروه خود برای افراد حاضر در کارگاه توضیحات لازم و دلایل توجیهی آن را ارایه نمودند.

در ادامه و بعد از ارایه گروه های کاری نتایج حاصل و پیشنهادهایی توسط اعضا برای لحاظ نمودن در هر بخش از مشکلات مشخص شد که به شرح زیر در ادامه فرایند تدوین برنامه مورد بررسی و مدنظر قرار خواهد گرفت:

❖ مشکلات بخش مدیریت منابع آب و خاک

- مشارکت استان های مجاور (خراسان شمالی) در بخش مدیریت منابع آب بعنوان نهادهای مسئول در این بخش.
- در ارتباط با سد چایلی که بر روی سرشاخه های رودخانه اترک و در منطقه شهرستان مرواه تپه احداث خواهد شد، در برنامه مدیریت اقدامات جدی تری برای پیگیری و مدیریت منابع آب آن لحاظ شود.
- مباحث مربوط به تغییر اقلیم و خشکسالی در این بخش از مشکلات مورد بررسی بیشتری قرار گیرد.

❖ مشکلات بخش محیط زیست

- قرار گرفتن مناطق تالاب های بین المللی در فهرست مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست.
- ایجاد مرکز پایش مستمر و منظم در منطقه و کنترل مستمر تنوع و تراکم حیات وحش در مناطق تالابی با اهمیت استان.

❖ مشکلات بخش آموزش و فرهنگ سازی

- آرمانی بودن و عدم امکان سنجش ضمانت اجرایی برای ارزیابی عملکرد مدیران در بخش آموزش و فرهنگ سازی و پیشنهاد ارزیابی اثربخشی پروژه ها بجای سنجش عملکرد مدیران در این بخش.
- استفاده از تجربیات و مشاوره افراد مسن و با تجربه ساکن در منطقه با عنایت به اینکه ایشان در طی سالیان شاهد روند تغییرات در زمینه های مختلف اعم از اکولوژیکی و بیولوژیکی در این منطقه بوده اند.
- پیشنهاد فعال سازی سمن های محیط زیستی بجای درج واژه حمایت از سمن ها در برنامه مدیریت.

❖ مشکلات بخش مدیریتی

- پس از بحث و تبادل نظر در تکمیل جدول اهداف و اقدامات اولویت دار، نماینده دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان جناب آقای دکتر میرکریمی پیشنهاد نمودند در ذیل اهداف کوتاه مدت بعنوان اقدام اولویت دار بهتر است منطبق با هر اقدام یک برنامه مدیریتی حداکثر 5 ساله تدوین شود تا این اقدامات با موفقیت بیشتری به انجام برسند.

6- جمع بندی مطالب و تعیین گام های آتی تدوین برنامه

پس از ارایه نکات فوق در بخش های مختلف مشکلات موجود در این منطقه تالابی، در بخش پایانی این نشست جناب آقای سلیمانی به مرور فعالیت های این نشست دو روزه پرداخته و موارد مطرحه شده را جمع بندی نموده و ضمن تشکر از تمامی اعضای حاضر در این نشست و عوامل اجرایی آن، اهم برنامه ها و اقدامات آتی فرایند تدوین این برنامه مدیریتی را به شرح ذیل عنوان نمودند:

1- نهادینه شدن روش تدوین و اجرای این برنامه ی مدیریتی برای سایر مناطق تحت مدیریت سازمان و مستندسازی تمام روند تدوین برنامه بعنوان یکی از مزایای این سبک برنامه مدیریتی.

2- تشکیل یک کارگروه موقت استانی از ذینفعان اصلی این مجموعه تالابی برای ارتقای کیفیت راهبری و انجام مراحل مختلف کار، رفع نواقص فنی موجود در فرایندهای متفاوت تدوین برنامه (تدوین گزارش و رفع نواقص مباحث فنی در نشست ها، انجام هماهنگی های بین بخشی و ...) و همچنین حفظ جنبه مشارکتی این فرایند مشورتی تا پایان کار.

3- لزوم توجه به چشم انداز، هدف نهایی، راهبردها و اقدامات اولویت دار در تمام مراحل تدوین و اجرای برنامه مدیریتی.

4- اضافه شدن یک تیم مشاور فنی برای ارتقای کیفیت فنی و اجرایی مراحل مختلف کار از این مرحله تا پایان فرایند تدوین برنامه مدیریت مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل.

5- تدوین و نهایی شدن گزارش دومین نشست این برنامه مدیریت تا پایان دی ماه سال جاری.

6- لزوم ارایه بسته های آموزشی برای افزایش آگاهی های عمومی در بین اقشار مختلف جامعه در ارتباط با اهمیت و اهداف برنامه و استقرار مدیریت زیست بومی در منطقه.

در خاتمه این نشست دو روزه جناب آقای امید روشن معاون محترم فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان ضمن تشکر از حضور تمامی ذینفعان و دست اندر کاران این مجموعه تالابی و تمامی همکارانی که در برگزاری این نشست تلاش نمودند، برگزاری این نشست را یک گام جلوتر در فرایند تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجیگل دانسته و در این باره عنوان داشتند متأسفانه برخی از اظهار نظرها در این نشست بسیار محافظه کارانه و محتاطانه بوده که این مسئله ما را از رسیدن به اهداف این طرح دور می نماید.

این نشست دو روزه در ساعت 17 روز 28 آبان ماه سال جاری پایان یافت .

جدول 13- لیست اسامی افراد شرکت کننده در دومین نشست مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی

مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

نام دستگاه / نهاد	نام و نام خانوادگی	سمت
دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران	محسن سلیمانی	مدیر طرح
	یوسف علی احمدی	کارشناس طرح
	ابوالفضل آتش	کارشناس طرح
سازمان حفاظت محیط زیست	ژاله امینی	کارشناس دفتر زیستگاه و امور مناطق
استانداری گلستان	مریم فروزنده	دفتر برنامه و بودجه معاونت برنامه ریزی استانداری
	تاج محمد حسن قاسمی	دفتر برنامه و بودجه معاونت برنامه ریزی استانداری
فرمانداری شهرستان گنبد کاووس	نورمحمد جعفری	معاون فرماندار
	محمد نور تقانی	کارشناس
اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان	امید روشن	معاون فنی
	نفیسه سفلائی	رئیس اداره محیط زیست دریایی
	محمود شکیبا	رئیس اداره محیط طبیعی
	وحید خیرآبادی	رئیس اداره نظارت بر حیات وحش و آبریان
	سیدسحاب میرا	کارشناس محیط زیست
	مرتضی ملاح	کارشناس محیط زیست
	محمد عباسی	کارشناس مسئول نظارت و پایش
	یوسف بهلکه	کارشناس واحد GIS
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان گنبد کاووس	غلامرضا کریمی	رئیس اداره
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بندر ترکمن	علی بیانی	رئیس اداره
	کاظم بیاضی	کارشناس محیط زیست دریایی
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بندرگز	رمضانعلی نفر	رئیس اداره
	عبدالجلیل شکیبامهر	کارشناس محیط زیست دریایی
بخشداری داشلی برون	فرهاد شیبیک	بخشدار
	محمدجان پاشی زاده	کارشناس فنی
شرکت آب منطقه ای استان گلستان		مدیر امور سدها و تاسیسات آبی
	عباس ملاشاهی	رئیس گروه حفاظت کیفی منابع آب
	حمیده کامجو	کارشناس مسئول حفاظت کیفی منابع آب
	جواد تیموری	مدیر امور منابع آب شهرستان گنبد، مینودشت و گالیکش
سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان	ابوذر گلی	کارشناس
صدا و سیمای مرکز گلستان	علیرضا شریعتی فرد	مدیر آموزش و پژوهش

نام دستگاه/ نهاد	نام و نام خانوادگی	سمت
اداره کل شیلات استان	حسن میقانی	رئیس اداره تولید
	علیرضا ابراهیمی	کارشناس
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان	سعید محمدی	کارشناس مسئول اداره جنگلداری
	سیدحسین مهاجر	مسئول منابع طبیعی اینچه برون
اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	وحید مقصودلو	کارشناس دفتر فنی
هنگ مرزی اترک	عباسعلی امیدنیا	معاونت عملیات
	حامد عرب عامری	مدیریت قاچاق کالا
شهرداری اینچه برون	بهمن مهرورز	شهردار
نماینده سمن ها	کیخسرو یزدانی	عضو تشکل محیط زیستی زیست شناسان سبزاندیش
	محمدعلی صلیبی	عضو تشکل محیط زیستی خانه جوان فرید
نمایندگان جوامع محلی حاشیه این مجموعه تالاب ها	نظرآخوند آراسته	رئیس شورای روستای تنگلی
	قربان دردی علی پور	دهیار روستای تنگلی
	صمد گوک	رئیس شورای روستای اوخی تپه
اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی	رضا حبیبی	معاون فنی
جهادکشاورزی استان گلستان	احمدرضا قنادر	رئیس اداره مهندسی زراعی

